

基本概念

Những khái
niệm cơ bản

“一带一路”

“一带一路”是“丝绸之路经济带”和“21世纪海上丝绸之路”的简称。2013年9月和10月，中国国家主席习近平出访中亚和东南亚时，分别提出了与相关国家共同建设“丝绸之路经济带”和“21世纪海上丝绸之路”的倡议。该倡议以实现“政策沟通、设施联通、贸易畅通、资金融通、民心相通”为主要内容，以“共商、共建、共享”为原则，实实在在地造福沿线国家和人民。“一带一路”主要涵盖东亚、东南亚、南亚、西亚、中亚和中东欧等国家和地区。“一带一路”建设符合有关各方共同利益，顺应地区和全球合作潮流，得到了沿线国家的积极响应。截止到2016年年底，已有100多个国家和国际组织表达了支持和参与“一带一路”建设的积极意愿，40多个国家和国际组织与中国签署了共建“一带一路”政府间合作协议。

“Một vành đai, một con đường”

“Một vành đai, một con đường” là tên gọi tắt của “Vành đai kinh tế Con đường tơ lụa” và “Con đường tơ lụa trên biển thế kỷ XXI”. Tháng 9 và tháng 10 năm 2013, khi ở thăm Trung Á và Đông Nam Á, Chủ tịch nước Trung Quốc Tập Cận Bình đã nêu sáng kiến cùng xây dựng “Vành đai kinh tế Con đường tơ lụa” và “Con đường tơ lụa trên biển thế kỷ XXI” với các nước có liên quan. Sáng kiến này lấy việc thực hiện “chính sách thông thoáng, đường sá liên thông, mậu dịch thông suốt, tiền tệ lưu thông, lòng dân thông hiểu” làm nội dung chính, lấy việc cùng bàn bạc, cùng xây dựng, cùng hưởng làm nguyên tắc, thật sự đem lại hạnh phúc cho các nước và nhân dân dọc theo tuyến đường tơ lụa. “Một vành đai, một con đường” chủ yếu bao gồm các nước và khu vực tại Đông Á, Đông Nam Á, Nam Á, Tây Á, Trung Á cũng như Trung Âu và Đông Âu, v.v. Việc xây dựng “Một vành đai, một con đường” phù hợp với lợi ích chung của các bên có liên quan, thuận theo trào lưu hợp tác khu vực và toàn cầu, nhận được sự hưởng ứng tích cực từ các nước dọc tuyến. Tính đến cuối năm 2016, đã có hơn 100 nước và tổ chức quốc tế, khu vực bày tỏ nguyện vọng tích cực là ủng hộ và tham dự vào việc xây dựng “Một vành đai, một con đường”, hơn 40 nước và tổ chức quốc tế đã ký kết với Trung Quốc hiệp định hợp tác giữa các chính phủ về việc cùng xây dựng “Một vành đai, một con đường”.

丝绸之路经济带

2100 多年前，中国汉代的张骞两次出使西域，开启了中国同中亚各国友好交往的大门，开辟出一条横贯东西、连接欧亚的丝绸之路。千百年来，在这条古老的丝绸之路上，各国人民共同谱写出千古传诵的友好篇章。为了使欧亚各国经济联系更加紧密、相互合作更加深入、发展空间更加广阔，2013 年 9 月 7 日，习近平主席在哈萨克斯坦纳扎尔巴耶夫大学发表演讲时提出，用创新的合作模式，共同建设丝绸之路经济带，以点带面，从线到片，逐步形成区域大合作。丝绸之路经济带东边牵着亚太经济圈，西边系着发达的欧洲经济圈，被认为是“世界上最长、最具有发展潜力的经济大走廊”。

Vành đai kinh tế Con đường tơ lụa

Hơn 2100 năm về trước, Trương Khiên thời nhà Hán Trung Quốc từng hai lần đi sứ Trung Á, mở ra cánh cửa lớn cho sự đi lại hữu nghị giữa Trung Quốc và các nước Trung Á, mở ra một con đường tơ lụa xuyên ngang từ Đông sang Tây, nối liền châu Âu và châu Á. Hàng nghìn năm nay, trên con đường tơ lụa cổ xưa này, nhân dân các nước đã cùng viết nên trang sử về tình hữu nghị được truyền tụng ngàn năm. Nhằm làm cho các nước châu Âu và châu Á có mối liên hệ về kinh tế càng chặt chẽ hơn, có sự hợp tác càng sâu sắc hơn, có không gian phát triển càng rộng lớn hơn, ngày 7 tháng 9 năm 2013, khi phát biểu tại Đại học Nazarbayev Ca-dắc-xtan, Chủ tịch Tập Cận Bình đề xuất cùng nhau xây dựng Vành đai kinh tế Con đường tơ lụa với mô hình hợp tác sáng tạo, lấy điểm tác động đến diện, từ tuyến đến vùng, từng bước hình thành hợp tác lớn giữa các khu vực. Vành đai kinh tế Con đường tơ lụa phía Đông kết nối với vòng tròn kinh tế châu Á—Thái Bình Dương, phía Tây kết nối với vòng tròn kinh tế châu Âu phát triển, và được coi là “Hành lang kinh tế lớn dài nhất, có tiềm lực phát triển nhất trên thế giới”.

21 世纪海上丝绸之路

自秦汉时期开通以来，海上丝绸之路一直是沟通东西方经济文化交流的重要桥梁。东南亚地区是海上丝绸之路的重要枢纽和组成部分。在中国与东盟建立战略伙伴关系 10 周年之际，为了进一步加强双方的海上合作，发展双方的海洋合作伙伴关系，构建更加紧密的命运共同体，2013 年 10 月 3 日，习近平主席在印度尼西亚国会发表演讲时提出，共同建设 21 世纪海上丝绸之路。21 世纪海上丝绸之路的战略合作伙伴并不仅限于东盟，而是以点带线，以线带面，串起联通东盟、南亚、西亚、北非、欧洲等各大经济板块的市场链，发展面向南海、太平洋和印度洋的战略合作经济带。

Con đường tơ lụa trên biển thế kỷ XXI

Con đường tơ lụa trên biển được mở ra kể từ thời nhà Tần, nhà Hán cho đến nay luôn là nhịp cầu quan trọng cho sự giao lưu kinh tế, văn hóa giữa phương Đông và phương Tây. Khu vực Đông Nam Á từ xưa đến nay luôn là đầu mối quan trọng và bộ phận cấu thành của con đường tơ lụa trên biển. Nhân dịp kỷ niệm 10 năm thiết lập quan hệ đối tác chiến lược Trung Quốc – ASEAN, nhằm tăng cường hơn nữa hợp tác trên biển, phát triển quan hệ đối tác hợp tác trên biển giữa hai bên, xây dựng cộng đồng chung vận mệnh gắn kết chặt chẽ hơn, ngày 3 tháng 10 năm 2013, trong khi phát biểu tại Quốc hội In-đô-nê-xi-a, Chủ tịch Tập Cận Bình đã đề xuất cùng xây dựng “Con đường tơ lụa trên biển thế kỷ XXI”. Đối tác hợp tác chiến lược của Con đường tơ lụa trên biển thế kỷ XXI sẽ không chỉ giới hạn là ASEAN, mà là lấy điểm tác động đến tuyến, lấy tuyến tác động đến diện, kết nối chuỗi thị trường nối liền các khối kinh tế lớn như ASEAN, Nam Á, Tây Á, Bắc Phi, châu Âu, v.v. phát triển vành đai kinh tế hợp tác chiến lược hướng tới Nam Hải, Thái Bình Dương và Ấn Độ Dương.

丝路精神

丝绸之路不仅是商业通道，更重要的是它所承载的丝路精神。丝绸之路作为人文社会的交往平台，多民族、多种族、多宗教、多文化在此交汇融合，在长期交往过程中，各国之间形成了“团结互信、平等互利、包容互鉴、合作共赢，不同种族、不同信仰、不同文化背景的国家可以共享和平，共同发展”的丝路精神。这一精神，也是现代国际社会交往的最基本原则之一。

Tinh thần Con đường tơ lụa

Con đường tơ lụa không chỉ là huyết mạch thông thương buôn bán, điều quan trọng hơn là tinh thần Con đường tơ lụa mà nó gánh vác. Con đường tơ lụa là mặt bằng giao lưu đi lại của xã hội và nhân văn, nhiều dân tộc, nhiều chủng tộc, nhiều tôn giáo, nhiều nền văn hóa được hội tụ và giao thoa tại đây, trong quá trình giao lưu đi lại lâu dài, giữa các nước đã hình thành tinh thần Con đường tơ lụa “Đoàn kết và tin cậy lẫn nhau, bình đẳng cùng có lợi, bao dung và học hỏi lẫn nhau, hợp tác cùng thắng, các nước có chủng tộc khác nhau, tín ngưỡng khác nhau, bối cảnh văn hóa khác nhau có thể cùng hưởng hòa bình và cùng phát triển”. Tinh thần này cũng là một trong những nguyên tắc cơ bản nhất trong việc giao lưu đi lại của cộng đồng quốc tế hiện đại.

丝路基金

2014 年 11 月 8 日，习近平主席宣布，中国将出资 400 亿美元成立丝路基金。2014 年 12 月 29 日，丝路基金有限责任公司在北京注册成立。丝路基金为“一带一路”沿线国基础设施建设、资源开发、产业合作等有关项目提供投融资支持。它同其他全球和区域多边开发银行的关系是相互补充而不是相互替代的。它将在现行国际经济金融秩序下运行。丝路基金绝非简单的经济援助，而是通过互联互通为相关国家的发展创造新的重大发展机遇。丝路基金是开放的，欢迎亚洲域内外的投资者积极参与。

Quỹ Con đường tơ lụa

Ngày 8 tháng 11 năm 2014, Chủ tịch nước Trung Quốc Tập Cận Bình tuyên bố, Trung Quốc sẽ góp vốn 40 tỷ USD để thành lập Quỹ Con đường tơ lụa. Ngày 29 tháng 12 năm 2014, Công ty Trách nhiệm Hữu hạn Quỹ Con đường tơ lụa được đăng ký thành lập tại Bắc Kinh. Quỹ Con đường tơ lụa sẽ đầu tư và hỗ trợ tiếp cận nguồn vốn cho những dự án có liên quan như xây dựng cơ sở hạ tầng, khai thác tài nguyên, hợp tác ngành nghề, v.v. của các nước dọc theo tuyến “Một vành đai, một con đường”. Quỹ Con đường tơ lụa có quan hệ bổ sung cho nhau mà không phải là thay thế cho nhau với các ngân hàng phát triển đa bên toàn cầu và khu vực khác, sẽ được vận hành theo trật tự tài chính kinh tế quốc tế hiện nay. Quỹ Con đường tơ lụa tuyệt đối không phải là viện trợ kinh tế đơn giản, mà là thông qua kết nối liên thông với nhau để tạo cơ hội phát triển quan trọng mới cho sự phát triển của các quốc gia có liên quan. Quỹ Con đường tơ lụa là một quỹ mở cửa, hoan nghênh các nhà đầu tư trong và ngoài khu vực châu Á tích cực tham gia.

亚洲基础设施投资银行

2013 年 10 月，中国国家主席习近平提出了筹建亚洲基础设施投资银行（简称亚投行）的倡议。在历经 800 余天筹备后，由中国倡议成立、57 国共同筹建的亚投行于 2015 年 12 月 25 日在北京宣告成立。2016 年 1 月 16 日，亚投行举行了开业仪式，习近平主席出席并致辞。亚投行是一个政府间性质的区域多边开发机构，重点支持基础设施建设，这是首个由中国倡议设立的多边金融机构。截止到 2017 年 3 月底，共有 70 个成员，总成员数仅次于世界银行，涵盖了西方七国集团中的 5 个、二十国集团中的 15 个和联合国安理会常任理事国中的 4 个。亚投行初期投资重点领域包括能源与电力、交通和电信、农村和农业基础设施、供水与污水处理、环境保护、城市发展以及物流等，首批贷款计划已于 2016 年 6 月获准。

Ngân hàng Đầu tư Cơ sở hạ tầng Châu Á

Tháng 10 năm 2013, Chủ tịch nước Trung Quốc Tập Cận Bình đưa ra sáng kiến về việc vạch kế hoạch xây dựng Ngân hàng Đầu tư Cơ sở hạ tầng Châu Á (viết tắt là AIIB). Sau hơn 800 ngày trù tính chuẩn bị, AIIB do Trung Quốc khởi xướng thành lập, 57 nước cùng vạch kế hoạch xây dựng được tuyên bố thành lập tại Bắc Kinh vào ngày 25 tháng 12 năm 2015. Ngày 16 tháng 1 năm 2016, AIIB tổ chức lễ khai trương, Chủ tịch Tập Cận Bình đã tới dự và có lời phát biểu. AIIB là ngân hàng phát triển đa phương trong khu vực châu Á mang tính chính phủ, với mục tiêu là hỗ trợ xây dựng cơ sở hạ tầng, đây là định chế tài chính đa phương đầu tiên mà Trung Quốc khởi xướng thành lập. Tính đến cuối tháng 3 năm 2017, AIIB có tất cả 70 thành viên, tổng số thành viên chỉ đứng sau Ngân hàng Thế giới, bao gồm 5 thành viên trong nhóm G7, 15 thành viên trong nhóm G20 và 4 nước ủy viên thường trực của Hội đồng Bảo an Liên Hợp Quốc. Các lĩnh vực đầu tư quan trọng trong thời kỳ đầu của AIIB bao gồm nguồn năng lượng và điện lực, giao thông và viễn thông, cơ sở hạ tầng nông thôn và nông nghiệp, cấp nước và xử lý nước thải, bảo vệ môi trường, phát triển đô thị và logistics, v.v. chương trình cho vay đột đầu đã được phê chuẩn vào tháng 6 năm 2016.

推进“一带一路”建设工作领导小组

“一带一路”建设是一项宏大系统工程，仅在中国国内，它所涉及的政府机构、企业和社会组织就非常广泛，“一带一路”建设的很多项目跨越时间也很长，因此需要加强组织和领导，统筹做好各方面的工作。为此，中国政府专门成立了推进“一带一路”建设工作领导小组，负责审议“一带一路”建设工作的重大规划、政策、项目和相关问题，指导和协调落实“一带一路”合作倡议。该领导小组组长由中共中央政治局常委、国务院副总理张高丽担任。外交部、商务部等是该小组的成员单位。该小组办公室设在国家发展改革委员会，具体承担领导小组日常工作。此外，在中国的相关部委和省（自治区、直辖市）政府层面，也成立了推进“一带一路”建设工作领导小组，一般是由相关部委和省（自治区、直辖市）主要领导担任负责人。

Tổ lãnh đạo đẩy mạnh công tác xây dựng “Một vành đai, một con đường”

Việc xây dựng “Một vành đai, một con đường” là một công trình hệ thống to lớn, riêng trong nước Trung Quốc thì đã liên quan tới rất nhiều cơ quan chính phủ, doanh nghiệp và tổ chức xã hội, rất nhiều dự án được xây dựng trong “Một vành đai, một con đường” cũng có chu kỳ rất dài, do vậy cần phải tăng cường tổ chức và lãnh đạo, trù tính làm tốt công tác trong các mặt. Do đó, chính phủ Trung Quốc đã thành lập Tổ lãnh đạo đẩy mạnh công tác xây dựng “Một vành đai, một con đường”, phụ trách xem xét, thảo luận những quy hoạch, chính sách, dự án quan trọng và những vấn đề có liên quan trong công tác xây dựng “Một vành đai, một con đường”, chỉ đạo và phối hợp thực hiện sáng kiến hợp tác “Một vành đai, một con đường”. Tổ trưởng Tổ lãnh đạo do Ủy viên Thường vụ Bộ Chính trị Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc, Phó Thủ tướng Quốc vụ viện Trương Cao Lệ đảm nhiệm. Thành viên của Tổ lãnh đạo đến từ Bộ Ngoại giao, Bộ Thương mại, v.v. Văn phòng của Tổ lãnh đạo được đặt tại Ủy ban Phát triển và Cải cách Quốc gia, phụ trách công việc hàng ngày của Tổ lãnh đạo. Ngoài ra, về cấp độ các Bộ và Ủy ban cũng như chính quyền cấp tỉnh (khu tự trị, thành phố trực thuộc) có liên quan, cũng đã thành lập Tổ lãnh đạo đẩy mạnh công tác xây dựng “Một vành đai, một con đường”, thông thường là do lãnh đạo chủ chốt của các Bộ và Ủy ban, các tỉnh (khu tự trị, thành phố trực thuộc) có liên quan làm người phụ trách.

《推动共建丝绸之路经济带 和21世纪海上丝绸之路的愿景与行动》

2015年3月28日,《推动共建丝绸之路经济带和21世纪海上丝绸之路的愿景与行动》白皮书在博鳌亚洲论坛上正式发布。这份官方文件得到国务院授权,由国家发展改革委员会、外交部和商务部共同编写。该文件简明扼要地阐述了“一带一路”倡议的背景、原则、框架思想、合作重点与机制等。文件强调,“一带一路”建设坚持共商、共建、共享原则,以实现“政策沟通、设施联通、贸易畅通、资金融通、民心相通”为主要内容。“一带一路”建设始终秉持开放包容、互利共赢的理念,不是中国一家独奏,而是沿线国家的大合唱。此外,该白皮书还就中国新疆、福建等相关省份在“一带一路”建设中的角色定位进行了介绍。

“Viễn cảnh và hành động về việc thúc đẩy cùng xây dựng Vành đai kinh tế Con đường tơ lụa và Con đường tơ lụa trên biển thế kỷ XXI”

Ngày 28 tháng 3 năm 2015, Sách trắng “Viễn cảnh và hành động về việc thúc đẩy cùng xây dựng Vành đai kinh tế Con đường tơ lụa và Con đường tơ lụa trên biển thế kỷ XXI” được chính thức công bố tại Diễn đàn Châu Á Bắc Ngao. Bản văn kiện chính thức này được sự ủy quyền của Quốc vụ viện, do Ủy ban Phát triển và Cải cách Quốc gia, Bộ Ngoại giao và Bộ Thương mại cùng biên soạn. Bản văn kiện này đã trình bày một cách ngắn gọn rõ ràng về bối cảnh, nguyên tắc, tư tưởng khung, trọng điểm hợp tác và cơ chế, v.v. của sáng kiến “Một vành đai, một con đường”. Bản văn kiện nhấn mạnh, việc xây dựng “Một vành đai, một con đường” kiên trì nguyên tắc cùng bàn bạc, cùng xây dựng, cùng hưởng, lấy việc thực hiện chính sách thông thoáng, đường sá liên thông, mậu dịch thông suốt, tiền tệ lưu thông, lòng dân thông hiểu làm nội dung chính. Việc xây dựng “Một vành đai, một con đường” luôn luôn kiên trì quan niệm mở cửa bao dung, cùng có lợi và cùng thắng, không phải Trung Quốc độc tấu một mình, mà là các nước dọc tuyến đại hợp xướng. Ngoài ra, Sách trắng còn giới thiệu về định vị vai trò của các tỉnh có liên quan như Tân Cương, Phúc Kiến, v.v. trong việc xây dựng “Một vành đai, một con đường”.